

REFERAT Udvalg for lighed i sundhed d. 28-11-2023

Mødedato Tirsdag d. 28. november 2023 kl. 09:00

Mødested Aarhus Rådhus, mødelokale 390, Rådhuspladsen 2, 8000 Aarhus C.

Indholdsfortegnelse

Besøg hos Aarhus Kommune.....	3
Proces - og tidsplan for udvalgets arbejde.....	4
Studiebesøg for udvalg for lighed i sundhed.....	6
Region Midtjyllands støtte til Mental Talk 2024.....	7
Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget.....	9
Gensidig orientering.....	10
Mødedeltagelse.....	11

Punkt 1: Besøg hos Aarhus Kommune

1-00-14-22

Sagsfremstilling

'Vilde problemer' er kendetegnet ved at være problemer, der er så komplekse, at der ikke findes enkelte løsninger. Samtidig kræver det ofte, at flere parter sætter sig sammen for at arbejde på mulige løsninger.

I Aarhus Kommune har man igangsat et omfattende arbejde for at arbejde med de vilde problemer. Byrådet har identificeret en række vilde problemer, man som kommune ikke kan løse alene, og som måske slet ikke kan løses, men som kan påvirkes i den rigtige retning, hvis der tænkes ud af boksen. Det er ønsket, at man kan styrke samarbejdet internt i Aarhus Kommune og indgå i et tæt og åbent samarbejde med borgere, erhvervsliv, kulturliv, civilsamfund, offentlige institutioner og alle andre interessenter, der kan og vil være med til at finde nye veje.

Udvalg for lighed i sundhed har besluttet, at man sammen med to kommuner og andre relevante aktører vil arbejde med komplekse problemer, der relaterer sig til ulighed i sundhed. På den baggrund er udvalget inviteret til Aarhus Kommune for at høre om deres arbejde.

På mødet vil programleder for Aarhus Kompasset og 'Vilde problemer' Ina Bøge Eskildsen præsentere, hvordan Aarhus Kommune har grebet arbejdet med de vilde problemer an, hvordan de arbejder med det, og hvilke erfaringer de har gjort.

Beslutning

Ina Bøge Eskildsen og Mette Soelberg fra Aarhus Kommune gav et oplæg om, hvordan man i Aarhus har grebet arbejdet med de vilde problemer an.

Aarhus kompasset (se eventuelt link nedenfor) er en måde at gå til opgaverne på og til at nå ud til borgerne. Det er et stærkt mandat fra et enigt byråd om at ville fokusere mere ud fra et borgerperspektiv.

Man er meget netværksorganiseret i arbejdet og har et andet samspil mellem det administrative og det politiske niveau, end man plejer, og både den politiske og administrative ledelse arbejder anderledes. Man kan for eksempel ikke sende sager til politisk behandling på samme måde, som man plejer. I forhold til arbejdet med de vilde problemer sendes sager meget ufærdigt til det politiske niveau. Medarbejdere er så på besøg i udvalgene og har politikerne tæt på i drøftelserne, så politikerne i højere grad bliver en slags en styregruppe.

Man er gået i gang med at arbejde med 6 vilde problemer på én gang, blandt andet for at opbygge kapacitet. Man arbejder ud fra to innovationsmetoder, for her kan man ikke nøjes med klassisk 'hverdagsinnovation'. Der er mange vaner, der er indlejret i organisationen, der skal ændres.

Organisatorisk er dette arbejde ikke løsrevet fra driften. En pointe er, at man skal være tæt på den øvrige drift. Så medarbejdere, der arbejder med de vilde problemer, er stadig koblet sammen med deres afdelinger. Det er nemt at komme til at tippe væk fra egen organisation, men det er meget vigtigt også at have den og dens power med, for ellers bliver det blot projekter. Aarhus Kommune prøver at flytte organisationen med, når man arbejder på denne måde. Det skal ind og bo i den måde, kommunen arbejder på.

Budgetprocessen bruges aktivt, da den sætter rammerne for arbejdet. Der er en bevægelse på vej mod lidt mere rammebevilling, men det er svært, for det er også et brud på klassisk politisk arbejde.

Oplægget gav anledning til en drøftelse af, hvad vi i regionen kan lære af dette.

Udvalget fandt, at arbejdet omkring budgetprocessen i Aarhus Kommune var interessant i forhold til, hvordan arbejdet med de vilde problemer blev tænkt ind i processen.

Ligeledes gav det politiske lederskab i arbejdet anledning til en drøftelse, herunder blandt andet det at anskue opgaven langsigtet og som politiker at turde se ud over den aktuelle valgperiode, og det skal skabe tid til at arbejde med løsninger på problemerne.

Det blev aftalt at holde kontakten til Aarhus Kommune med henblik på erfaringsudveksling.

Der kan læses mere om Aarhus Kommunes arbejde med de vilde problemer her:

[Aarhuskompasset](#)
[Vilde problemer](#)

Bilag

Oplæg Ina Bøge Eskildsen og Mette Soelberg

Punkt 2: Proces - og tidsplan for udvalgets arbejde

1-00-14-22

Resume

Udvalg for lighed i sundhed har besluttet at arbejde med to samskabelsesprojekter med henholdsvis Struer Kommune og Norddjurs Kommune samt igangsætte en indsats, der skal udmønte sig i en model for at fremme regionens arbejde med sociale effektinvesteringer. Udvalget præsenteres her for et forslag til en proces- og tidsplan.

Direktionen indstiller,

at proces- og tidsplan for udvalgets arbejde godkendes,

at fordelingen af udvalgsmedlemmerne på de to samarbejdsprojekter godkendes,
og

at der afsættes op til 700.000 kr. i 2024 og i 2025 fra puljen til øget lighed i sundhed til sekretariatsbistand.

Sagsfremstilling

Udvalg for lighed i sundhed har besluttet at arbejde med to storskala partnerskaber sammen med henholdsvis Struer Kommune og Norddjurs Kommune som den ene indsats. Udvalgets anden indsats skal være at udarbejde en model/modeller, der kan fremme arbejdet med sociale effektinvesteringer. Her handler det i høj grad om den politiske arbejdsform og om samspil med fonde og en række samfunds- og civilsamfundsaktører.

Udvalg for lighed i sundhed ønsker med disse indsatser at arbejde med en ny tilgang, hvor man tænker hele det samfundsmæssige aspekt ind. Fra regional side er man vant til at arbejde ud fra primært en behandlende tilgang, mens man her skal man tænke hele vejen rundt og tænke alle sundhedsaktørerne sammen. Der er fokus på, at man i det videre arbejde kan inddrage viden og erfaringer fra arbejdet i de regionalpolitiske fora.

Næste skridt er, at udvalgets medlemmer inddrages yderligere og sammen med politikere fra de to kommuner drøfter, hvad det er for en opgave, man gerne vil arbejde med og forsøge at løse. Tanken er, at region og kommune dernæst sammen inviterer en række aktører til dialog om, hvilke udfordringer der er brug for, der arbejdes med.

Der vil blive samarbejdet med DEFACTUM om følgeforskning og evaluering. Derudover er der indledt en dialog med Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse om muligheder for forskning i forhold til det at arbejde med politik på en anden måde, og hvordan man arbejder med politisk ledelse i sådanne projekter. En del af arbejdet er nemlig også at afklare roller og mandat i et sådant samarbejde.

Udvalg for lighed i sundhed besluttede samtidig på det seneste møde, at det, af hensyn til tidsforbruget, vil være mest hensigtsmæssigt, hvis udvalgsmedlemmerne deler sig op mellem de to indsatser. På den baggrund foreslås det, at udvalgsmedlemmerne fordeler sig således:

Projektet med Struer Kommune

- Else Kayser
- Bent Graversen
- Inger Marie Tryde
- Ditte Fredensborg
- Lau Sørensen

Projektet med Norddjurs Kommune

- Else Kayser
- Louise Høeg
- Gitte Færgemann
- Annette Roed
- Purnima Erichsen

Else Kayser deltager som formand for udvalget i begge grupper.

Af vedlagte tids- og procesplan fremgår en overordnet plan for udvalgets arbejde.

Det er videre aftalt i udvalget, at Region Midtjylland skal tilbyde at være drivende i dette arbejde ved at lægge sekretariatsbistand, m.m. til. Det er vurderingen, at det er nødvendigt, at der er en part, der er den drivende i et samarbejde, men uden at være den, der sidder for bordenden.

For at kunne tilvejebringe den nødvendige sekretariatsbistand, der kan sikre projektledelse og fremdrift i de to samskabelsesprojekter og koordinering mellem alle de forskellige indsatser og projekter, der sættes i gang i regi af udvalget, er det nødvendigt, at der prioriteres midler til dette. På den baggrund foreslås det, at der fra puljen til mere lighed i sundhed afsættes op til 700.000 kr. årligt i 2024 og 2025 til denne opgave.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed godkendte proces- og tidsplan for udvalgets arbejde, fordelingen af udvalgsmedlemmerne på de to samarbejdsprojekter, og at der afsættes op til 700.000 kr. i 2024 og i 2025 fra puljen til øget lighed i sundhed til sekretariatsbistand.

Udvalget ønsker, at der inden det første møde med kommunerne planlægges en drøftelse om samskabelse og politisk lederskab. Til drøftelsen skal relevante aktører inviteres ind med henblik på, at udvalget klædes på til det videre arbejde.

Bent Graversen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Tids- og procesplan

Punkt 3: Studiebesøg for udvalg for lighed i sundhed

1-00-14-22

Resume

Udvalg for lighed i sundhed har tidligere besluttet at planlægge en studietur i Danmark, hvor indholdet bygger på at indhente viden og erfaringer til arbejdet med samskabelsesprojekter, social investeringsfond og politisk lederskab. Med denne sag fremlægges et forslag til, at udvalget i stedet for at tage på en studietur indhenter viden gennem relevante studiebesøg samt ved at invitere relevante aktører ind i udvalgets møder.

Direktionen indstiller,

at der arbejdes videre med at planlægge relevante studiebesøg og at invitere relevante aktører ind i udvalgets møder.

Sagsfremstilling

Udvalg for lighed i sundhed har tidligere besluttet at planlægge en studietur i Danmark, hvor der kan hentes inspiration og erfaring i forhold til de indsats, udvalget har besluttet at arbejde med.

Indholdet i en studietur skal således afspejle det arbejde, der pågår i udvalget.

Udvalget besluttede på møde i oktober 2023 at arbejde i to hovedspor, henholdsvis at igangsætte to storskala partnerskaber, hvor udvalget sammen med to kommuner arbejder med at identificere og efterfølgende udarbejde løsningsforslag til, hvordan uligheden i sundhed kan mindskes og at udarbejde modeller, der kan fremme Region Midtjyllands arbejde med sociale effektinvesteringer.

På den baggrund foreslår administrationen, at udvalget, i stedet for at tage på en studietur, arbejder videre med at planlægge relevante studiebesøg samt invitere relevante aktører ind i udvalgets møder med henblik på at indhente viden og erfaringer, som udvalget har brug for og kan inddrage i arbejdet.

På den måde vil udvalget også have mulighed for, fremfor at samle det hele på én gang i form af en studietur, at tilrettelægge besøg sådan, at det passer ind i arbejdet, hvor det er mest relevant. Det vil samtidig også give udvalget muligheden for at starte vidensindsamlingen op hurtigere, end hvis der skal planlægges en studietur.

Konkret foreslår administrationen, at nedenstående kunne være relevante emner/aktører at indtænke i udvalgets arbejde:

- relevante forskere fra Roskilde Universitet med henblik på at drøfte politisk lederskab, om det at arbejde som politiker i et § 17, stk. 4-udvalg og om de muligheder det kan give samt om ledelse af samskabelsesprojekter
- en kommune med henblik på at høre om erfaringer med at arbejde inddragende og samskabende i relation til at løse komplekse udfordringer
- en civilsamlingsorganisation med henblik på deres erfaringer med at samarbejde med offentlige aktører
- Den Sociale Investeringsfond med henblik på at høre om deres arbejde og deres erfaringer
- en privat fond med henblik på at blive klogere på, hvordan fonde samarbejder med den offentlige sektor.

Der vil være mulighed for at tilføje andre relevante emner, efterhånden som arbejdet i udvalget skrider frem.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed godkendte, at der arbejdes videre med at planlægge relevante studiebesøg og at invitere relevante aktører ind i udvalgets møder.

Bent Graversen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Region Midtjyllands støtte til Mental Talk 2024

1-26-18-22

Resume

Der fremlægges forslag til rammen for Region Midtjyllands fremtidige støtte til arrangementet Mental Talk i 2024 og 2025. Det foreslås, at Mental Talk støttes med et beløb på 175.000 kr. i 2024 og 2025. Herudover fremlægges forslag til en ramme for Region Midtjyllands deltagelse i Mental Talk.

Direktionen indstiller,

- at Region Midtjyllands samlede økonomiske støtte til afholdelse af Mental Talk i hvert af årene 2024 og 2025 andrager 200.000 kr.,
- at de 200.000 kr. fordeles med 175.000 kr. til direkte støtte til arrangementet og 25.000 kr. til afholdelse af udgifter i forbindelse med den regionale deltagelse i Mental Talk,
- at midlerne ydes under forudsætning af, at Mental Talk arrangementet afholdes i samme form og omfang som de foregående år, samt at Herning Kommune støtter Mental Talk med et tilsvarende beløb,
- at midlerne finansieres af Puljen til nye initiativer til øget lighed i sundhed,
- at den skitserede ramme for regionens deltagelse i Mental Talk (foredrag og events) godkendes, og
- at Region Midtjyllands støtte til Mental Talk revurderes inden udgangen af 2025 med baggrund i erfaringerne fra arrangementet i 2024 og 2025.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har i 2022 og 2023 på forskellig vis støttet arrangementet Mental Talk i Herning.

I 2023 støttede Region Midtjylland således Mental Talk med et beløb på i alt 175.000 kr. fordelt med 150.000 kr. i støtte og 25.000 kr. til køb af billetter til arrangementet. Støtten blev finansieret af Puljen til nye initiativer til øget lighed i sundhed.

Herudover har Region Midtjylland bakket op om Mental Talk gennem stande, oplæg på scener m.m.

Det er administrationens vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der fastsættes nogle politisk fastsatte rammer for Region Midtjyllands fremadrettede støtte og deltagelse i Mental Talk. Både i forhold til den eventuelle økonomiske støtte direkte til Mental Talk og i forhold til de politiske forventninger til regionens synlighed og deltagelse i Mental Talk-arrangementet. Der fremlægges i det følgende forslag herom.

Mental Talk har på en henvendelse fra Region Midtjylland oplyst, at Mental Talk 2024 forventes afholdt i starten af september 2024. Der foreligger p.t. ikke noget om programmet for 2024.

Økonomisk støtte til Mental Talk

Mental Talk sætter fokus på nogle vigtige problemstillinger i forhold til mental sundhed. Arrangementet bidrager til at italesætte og synliggøre nogle af de fordomme og den stigmatisering, der er forbundet med psykisk sygdom. Arbejdet med at nedbryde fordomme og afstigmatisere psykiske lidelser er et vigtigt element i den overordnede indsats for at fremme lighed i sundhed.

Mental Talk har i 2022 og i 2023 henvendt sig til Region Midtjylland ad forskellige veje for at søge om økonomisk støtte til arrangementet, blandt andet via kulturstøttemidler samt via henvendelser til det politiske system. Der har ikke været mulighed for at yde støtte via kulturstøttemidlerne, da ansøgningen ikke falder inden for de politisk opstillede kriterier for puljen.

Det foreslås, at Mental Talk ydes økonomisk støtte på i alt 175.000 kr. til afholdelse af arrangementet i hvert af årene 2024 og 2025 finansieret via Puljen til nye initiativer til øget lighed i sundhed - under forudsætning af, at

Mental Talk arrangementet afholdes i samme form og omfang som de foregående år.

Det tilkendegives i forbindelse med støtten, at der ikke er mulighed for at ansøge andre puljer/midler fra Region Midtjylland. Det tilkendegives endvidere, at der ikke fra Region Midtjyllands side ydes yderligere støtte til Mental Talk (eksempelvis til annoncering), men at det forudsættes finansieret af støttemidlerne.

Det forudsættes desuden, at Herning Kommune støtter Mental Talk med minimum et tilsvarende beløb. Såfremt der ikke afholdes Mental Talk i 2024 eller 2025 bortfalder støtten.

Region Midtjyllands deltagelse i Mental Talk

Region Midtjylland - Psykiatrien, Socialområdet og Regional Udvikling - har på forskellig vis deltaget i Mental Talk arrangementerne i 2022 og i 2023.

I 2022 deltog eksempelvis Psykiatrien med en stand, mens Socialområdet deltog med stande i 2023. Herudover har der været deltagelse i konkrete events på scenerne. Eksempelvis med Samfundsformerne i 2023.

Erfaringerne fra de deltagende afdelinger er, at de ressourcer, der bruges på at bemane en stand, ikke står mål med udbyttet. Der er for få besøgende i standene, og de besøgende er ikke nødvendigvis relevante i forhold til det regionale sigte med standene. Der er således både fra Psykiatrien og fra Socialområdet ikke et ønske om at etablere en stand fremadrettet, men i stedet at bruge deres personaleressourcer mere fokuseret.

I forhold til deltagelse i/med konkrete oplæg og lignende på scenerne er der lidt forskellige, men dog overvejende positive, erfaringer. Også her er der en erfaring for, at deltagelsen er relativt meget ressourcekrævende, herunder i forhold til samarbejdet og koordineringen med arrangørerne. Det er administrationens vurdering, at deltagelse på scenerne er den mest hensigtsmæssige måde for regionen at bidrage til Mental Talk-arrangementet.

Henset til de knappe personaleressourcer er der derfor fra administrationens side et ønske om at afklare de politiske forventninger til deltagelsen i Mental Talk-arrangementet.

Det foreslås, at Region Midtjyllands fremtidige deltagelse i Mental Talk sker med udgangspunkt i følgende ramme:

- Region Midtjylland byder aktivt ind med en række foredrag/events på scenerne i samarbejde med Mental Talk
- Der er ikke en "Region Midtjylland-stand" på Mental Talk
- De lokale hospitaler, afdelinger m.m. i Region Midtjylland kan på eget initiativ købe og bemane en stand, hvis de ønsker det
- Region Midtjylland bidrager til at gøre opmærksom på Mental Talk internt i organisationen
- Region Midtjylland støtter op om Mental Talk ved deltagelse i arrangementet, køb af billetter m.m. Eksempelvis tilbydes medlemmerne af Udsatterrådet og de to dialogfora at deltage i Mental Talk.

Til finansiering af udgifterne til deltagelse i Mental Talk foreslås afsat 25.000 kr. årligt i 2024 og 2025. Midlerne foreslås finansieret af Puljen til nye initiativer til øget lighed i sundhed.

Evaluering af Mental Talk

Det foreslås, at Region Midtjyllands støtte til Mental Talk fra 2026 revurderes inden udgangen af 2025 med baggrund i erfaringerne fra arrangementerne i 2024 og 2025.

Det gælder både den økonomiske støtte samt regionens deltagelse i arrangementet.

Den videre proces

Såfremt udvalget for lighed i sundhed godkender indstillingen om støtte til Mental Talk i 2024 og 2025, vil administrationen forelægge forslaget for regionsrådet til godkendelse.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed besluttede at udsætte sagen til det kommende møde med henblik på yderligere belysning.

Bent Graversen og Purnima Erichsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet har den 21. juni 2023 besluttet at støtte Mental Talk-arrangementet i 2023 med 175.000 kr. Der indgik i sagen til regionsrådet en anbefaling fra udvalg for lighed i sundhed om forslag om støtte til Mental Talk 2023-arrangementet. Anbefalingen fra udvalget var på baggrund af en skriftlig høring i udvalget.

Punkt 5: Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget

1-00-14-22

Resume

Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 12. oktober 2023.

Direktionen indstiller,

at referat fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 12. oktober 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 12. oktober 2023 kan tilgås i FirstAgenda.

Beslutning

Referat fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 12. oktober 2023 blev godkendt.

Bent Graversen og Purnima Erichsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Gensidig orientering

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Eventuel og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer.

Beslutning

Der var ikke noget til gensidig orientering.

Punkt 7: Mødedeltagelse

1-00-14-22

Beslutning

Alle var mødt.

Bent Graversen forlod mødet kl. 10.34 efter drøftelsen af punkt 1.

Purnima Erichsen forlod mødet kl. 11.20 under drøftelsen af punkt 4.

Mødet blev hævet kl. 11.40.